

Žil jednou jeden malý chlapec jménem Alan. Byl to kluk jak buk, měl kudrnaté kaštanové vlasy a usmíval se jako sluníčko. Pak ale přišel ten den...

Alan sice zasedl ráno k snídani, jenomže nepopadl lžící, nesnědl ovesnou kaši a nevypil mléko jako každý správný kluk. Místo toho se začal štourat v talíři vidličkou a nabírat kaši po vločkách.

Maminka mu nesla vajíčko, protože si myslela, že první chod už dávno spořádal, a Alan zatím polykal teprve jedenáctou ovesnou vločku.

„Bože, ty se dneska s tím jídlem nimráš!“ spráskla ruce maminka. „Je to snad moc horké?“

Pak si všimla, že Alan se rýpe v kaši vidličkou, a podala mu lžící. „Pospěš si, ať ti nevystydne vajíčko!“

Alan vzal lžící, roztržitě uďobl z talíře jednu vločku a pomalu si ji zasunul do pusy.

Maminka ho chvíli sledovala a pak řekla: „Jak chceš. Jestli budeš pokračovat tímhle tempem, to vajíčko budeš mít studené. Mně je to jedno. Jdu do ložnice rovnat prádlo. Než se vrátím, ať jsi najedený!“

Jen co za maminkou zapadly dveře, vzal si Alan místo lžice znovu vidličku, odhodlaně se přehraboval v kaši a napichoval vložku po vložce. Potom se mu zdálo, že ovesná vložka je pro něj příliš velké sousto, a tak každou ještě rozdělil a nabíral na vidličku vždycky jen půlku. Byl tak zaujatý svým nimráním, že ani neslyšel vracející se maminku. Náramně se divil, že mu sebrala zbytek snídaně a řekla, ať jí radši nechodí na oči.

K obědu byla Alanova oblíbená rajská polévka. Tentokrát ji však neslupl a nepoprosil o přidavek jako jindy. Místo toho si začal plavit v talíři ložky z osmažených kostiček chleba. Házel je do talíře, lovil je a po jedné si je strkal do pusy.

Ve dvě hodiny přišla maminka a námořním manévrem s osmaženými kostičkami chleba učinila přítrž. Sklidila nádobí a poslala syna, ať si jde odpočinout.

Při večeři si Alan krájel maso na tak nepatrné kousíčky, že tatínek prohlásil: „Nechtěl by sis, prosím tě, vypůjčit lupu? Myslím, že ji budeš brzy potřebovat, když si to maso krájíš na taková mikroskopická vlákna!“

„Takhle je to od božího rána,“ žalovala maminka. „Kaši jedl po vložkách, a ještě k tomu vidličkou, pouštěl si kostičky osmaženého chleba po talíři a zobal je po jedné, a teď zas zlobí s masem. Co je to s tebou, chlapče?“

Alan se bezelstně usmál: „S ničím se nemá pospíchat. Kdybych si ukousl velké sousto, udávil bych se.“

„Nesmysl! Ještě včera ti to vůbec nevadilo!“ rozkřikla se maminka.

„Včera bylo včera, a dnes je dnes,“ povzdechl si Alan, opatrně rozkrojil zrnko rýže na čtyři díly a ten nejmenší kousínek si beze spěchu vložil do úst.

Druhý den ráno se to opakovalo. Přestože maminka pořád hubovala, uždiboval Alan jídlo po tak malých drobečcích, že si to člověk jen těžko dokáže představit. A jako by toho nebylo dost, ještě přitom vzdychal a funěl.

Jeho maminka byla zoufalá. Rozhodla se, že se o tom poradí se svou známou, paní Křivohlavou.

„Dobré jitro,“ pozdravila do telefonu. „Tady Alanova maminka. Chci se vás zeptat, jestli jste někdy měla potíže s Vítkem, co se jídla týče.“

„Prosím?“ nechápala paní Křivohlavá. „Jaké potíže máte na mysli?“

Alanova maminka začala vysvětlovat: „Náš Alan se tak nimrá v jídle, že kdybych mu nesebrala talíř, seděl by u snídaně až do dvanácti. Ovesnou kaši jí po vločkách, polévku po kapkách, maso si krájí na vlákna.“

„Dobrotivé nebe, není ten váš chlapec nemocný?“ polekala se paní Křivohlavá.

„Nic mu neschází. Pro jistotu jsem mu změřila teplotu, ale horečku nemá. Nevím, co ho to popadlo,“ svěřovala se Alanova maminka.

„Něco takového je u našeho Vítka vyloučeno,“ řekla paní Křivohlavá. „On mívá přesně opačný problém – většinou neví, kdy s jídlem přestat. Zrovna včera jsme mu navážili devadesát kilo a tatínek na něj volá Kule.“

„Nepovídejte,“ strnula Alanova maminka. „Tak to jste na tom ještě hůř než my.“

Za chvíli zavolala své další přítelkyni, paní Žouželkové: „Má Pergolka taky potíže s jídlem?“

„V žádném případě, moje milá,“ prohlásila paní Žouželková s přepečlivou výslovností. „Dbáme totiž na to, aby každé sousto důkladně rozžvýkala. Musí žvýknout stokrát, jenomže někdy na to zapomene a žvýkne jen třiadevadesátkrát. Představte si, jednou jsem ji dokonce přistihla, že žvýkla pouze *jedenasedmdesátkrát!*“

Maminka si živě představila tu hrůzu, kdyby se Alan doslechl, že Pergola Žouželková stokrát žvýkne, než polkne jediné sousto. Kdyby se totiž každé zrnko rýže na talíři znásobilo stem a k tomu se připočetlo, jak pomalu Alan jí, znamenalo by to, že by byl odsouzen k neodvratné pozvolné smrti hladem, než by se slunce začalo klonit k západu. Alanova maminka se s paní Žouželkovou rychle rozloučila.



Pak zatelefonovala Petřině mamince. Zeptala se jí: „Když dáte na stůl oběd, sní ho Petra bez pobízení?“

„Samozřejmě. Proč se ptáte?“

„Protože Alan začal jíst jako vrabec. Už si s ním nevím rady.“

„Zavolejte paní Láryfáry,“ navrhla Petřina maminka. „Ta vám jistě poradí. Vzpomínáte, jak naší Petře tuhle doporučila osvědčenou a účinnou ředkvičkovou léčbu?“

Maminka se zaradovala. Že na to nepřišla sama! Bez rozmyšlení vytočila číslo paní Láryfáry.

„Říkáte, že se Alan začal rýpat v jídle? Že jí jako vrabec? Taký jsem si všimla, že je nějaký pobledlý.“

„Je teď opravdu strašně bledý. Tatínek říká, že vypadá jako nedopečený rohlík,“ měla maminka slzy na krajíčku. „Za poslední dva dny nesnědl víc než jednu lžíci kaše. Co s tím budeme dělat?“

Paní Láryfáry ji uklidnila: „Nemějte starost. Tahle rozšířená dětská nemoc se jmenuje nimravka. Za den za dva bude zas v pořádku. Počkejte, zdá se mi... Ano, je to on, zrovna sem jde. Půjčím mu speciální sadu nádobí. Dnešní oběd a večeři mu podávejte na největších talířích. Zítra by měl celý den jíst z těch menších, pozitří z malých a popozitří mu budou stačit nejmenší. Za ty čtyři dny možná trochu zhubne, ale to mu nebude na škodu. Časem se zase spraví. Až pro něj vzkážu, pusťte ho ke mně, i když bude hodně slabý.“

„Jestli se uzdraví, nikdy vám to nezapomenu,“ děkovala maminka.

„Pošlu vám ho hned domů s tím nádobím,“ řekla paní Láryfáry. „Nelamte si s ničím hlavu a udělejte, co vám radím.“

Za chvíli se Alan vrátil s velikým proutěným košem.

„Tady ti paní Láryfáry posílá dárek. Říkala, abych s tím zacházel opatrně,“ hlásil ode dveří.

Postavil koš v kuchyni na zem a chtěl se podívat dovnitř. Maminka ho zarazila. „Tak dost! Tohle je dárek pro mě. Uložím si ho sama. Běž chvilku ven a vrať se až k obědu. Proboha, chlapče, ty jsi ale bledý! Koukej se proběhnout až na konec ulice, ať ti trochu zčervenají tváře!“

Maminka uložila koš od paní Láryfáry do skříně v kuchyni,



takže Alanovi nezbývalo než zkrotit svou zvědavost a jít ven. Místo aby se proběhl až na konec ulice, šoural se jako starý dědeček. Docházely mu síly.

Těsně před obědem vyndala Alanova maminka koš ze skříně. Našla v něm čtyři jídelní soupravy. Ta největší připomínala malé dezertní talířky, patřil k ní i hrneček, z jakého dospělí pijí kávu, malá vidlička a lžička.

Menší sada se skládala z talíře jako pro panenku, hrnečku jako pro panenku a malinkaté vidličky a lžičky.

Malý talířek byl jako pětikoruna, hrnek jako náprstek, vidlička o velikosti zápalky a lžička podobná naběrátku na sůl.

Nejmenší sada nádobí měla talířek jako desetník, do hrnečku



se vešla jedna kapka, vidlička vypadala spíš jako jehla a lžíce jako špendlík.

Toho dne maminka podávala Alanovi jídlo na největších talířcích. Dostal pečenou bramboru, ne větší než vajíčko, kousek masa asi jako poštovní známka, plátek rajského jablíčka a hrneček mléka. Byl tak soustředěný na uždibování nepatrných soust, že si nového nádobí ani nevšiml. Snědl celou třetinu brambory, šestinu masa, jedno rajčatové semínko a vypil dobrou polovinu mléka.

Když skončil, tatínek se podíval na jeho talířek, kde zůstalo skoro všechno jídlo, a už už se chystal chlapce přesvědčovat, aby ještě aspoň něco snědl, ale maminka ho předešla: „Nemusíš se přemáhat, synku.“

Druhý den ráno nabrala Alanovi malou lžičku míchaných vajíček, ulomila kousíček topinky velký asi jako nehet a použila talířky pro panenku. Do hrnečku pro panenku nalila polévkovou lžici pomerančového džusu. Alanovi se malá vidlička a lžička líbily, protože se jimi dala nabírat velice malá sousta. Za hodinu snědl jen půlku lžičky vejce a třetinu topinky velké jako nehet. Zato vypil všechnen pomerančový džus.

U oběda a u večeře jedl ještě méně a uzobával ještě menší sousta. Maminka si všimla, že celý zbledl a zezelenal. Byl tak unavený, že si musel každou chvíli sednout a odpočívat.

Třetí den přišla na řadu malá sada nádobí. Na talíř velký jako pětikoruna položila maminka tři ovesné vločky, kousek šunky asi jako muší křídlo a čtvrt lžičky vajíčka. Do hrnečku jako náprstek nalila deset kapek kakaa.

Alan byl tak zesláblý, že musel dolézt na snídani po čtyřech. Byl rád, že smí jíst z tak maličkého talířku, a na oplátku se několikrát pokusil o chabý úsměv. Rozkrojil si ovesnou vločku na třináct dílků a část jednoho z nich snědl. Snědl i drobeček vajíčka, ždibec šunky a vypil pět kapek kakaa. Pak se zas odploužil a klesl na gauč.

K obědu si dal sedm kapek polévky, dvě kostičky osmaženého chleba a mléka jen tolik, aby svlačil rty.

K večeři spořádal celý fazolový lusk a vypil čtyři kapky mléka. Hned po jídle se odplazil spát. Cestou musel osmkrát odpočívat.

Čtvrtý den ráno byl už tak slabý, že mu trvalo skoro hodinu,

než slezl dolů na snídani. Maminka mu připravila talířek jako desetník, hrnek na jednu kapku, vidličku velkou jako jehla a lžičku jako špendlík. Na talířek jako desetník naložila dibínek vajíčka, dva drobečky z topinky a dvě zrníčka z jahodového džemu. Do hrnečku kápala jednu kapku mléka. Alan byl tak zesláblý, že musel zvedat maličkou vidličku, ne větší než jehla, oběma rukama, ale i tak si ten nepatrný drtek vajíčka rozdělil ještě na polovinu a snědl jen jeden drobeček z topinky. Vypil půl kapky mléka a natáhl se na lavici v kuchyni.

Právě tehdy zazvonil telefon. Byla to paní Láryfáry. A jestli prý může mluvit s Alanem. Maminka odnesla chlapce k aparátu a přidržovala mu těžké sluchátko u ucha. K paní Láryfáry však jeho tenoučký hlásek nedolehl, a tak mu nakonec maminka musela dělat tlumočníka. „Váš syn si dnes může zajezdit na grošovatém poníkově. Byla bych byla ráda, kdyby ke mně přišel,“ řekla paní Láryfáry.

Alan se celý rozzářil. Byl však tak vysílený, že ho maminka musela vynést před dům a posadit ho do červeného šlapacího autíčka. Naštěstí to k domku paní Láryfáry bylo z kopce. Už z dálky bylo vidět, že tam čekají i Jarda Tomek a Hubert Preclík. Pomohli Alanovi vylézt z autíčka a vysadili ho na Grošákův hřbet. Koník se otočil a dobrácky Alana olízl.

Paní Láryfáry vyšla před dům a musela se hodně přemáhat, aby se nerozesmála, když Grošák pomalu vykročil ulicí. Alan mu visel na hřbetě jako pytel brambor. Celé dopoledne se plahočil na koňském hřbetě s obličejem zabořeným do hřívky a Grošák s ním chodil ulicemi. Z domů vybíhaly vyděšené sousedky a strachovaly se, jestli snad Alan není zraněný a nepotřebuje pomoc. Byla to pořádná ostuda. Alan vykřikoval: „Nic mi není!“ Nikdo ho však neslyšel. Na to, aby dokázal sedět zpříma v sedle, byl příliš slabý a jeho hlas se ztrácel v huňaté koňské hřívě.

Pak odbilo poledne a Alan byl tak vyčerpaný, že se už ani na Grošákově hřbetě nemohl udržet. Před brankou vlastního domu se skulil do trávy a zůstal bezvládně ležet. Až se z toho rozbřečel.

Maminka vyhlédla kuchyňským oknem a polekala se, že její synek leží bez hnutí na trávníku. Myslela, že se Grošák splašil, a rychle vyběhla ven.



„Nestalo se ti něco? Co ti to splašené zvíře provedlo? Shodilo tě?“ sypala jednu otázku za druhou.

Alan se pousmál při představě, že by mírný Grošák mohl někoho shodit, ale pak se dal znovu do pláče, protože si vzpomněl, že to byla asi jeho poslední jízda na koni.

„Ten kůň mě neshodil,“ řekl mamince. „Spadl jsem sám, protože jsem hrozně unavený. Skulil jsem se dolů a už se nedokážu vyškrábat zpátky. A kdoví kdy na mě zas dojde řada!“

„To máš z toho, že ses začal nimrat v jídle a zobat jako vrabec,“ řekla maminka. „Jestli si chceš ještě odpoledne na Grošákovi zajezdit, budeš se muset konečně najíst.“

Uvázala Grošáka k plaňce v plotu a dovedla Alana domů. Posadila ho na židli v kuchyni a začala chystat oběd.

Alan si opřel hlavu o zeď a zavřel oči.

Maminka rachotila hrnci, točila knoflíky u sporáku a za chvíličku nesla na stůl hrneček na jednu kapku naplněný rajskou polévkou a talířek velký jako desetičlunek se dvěma drobečky z topinky.

„Vypij tu polévku jedním douškem a oba drobečky si dej najednou do pusy!“ nařídila.

Chlapec udělal, co mu přikázala. Pak si znovu opřel hlavu o zeď a zavřel oči.

Za deset minut mu maminka nabídla hrneček-náprstek s mlékem a talířek jako pětikoruna s kolečkem namazaného rohlíku.

„To mléko vypij naráz a strč si do pusy chlebiček.“

Alan poslechl a podivil se, že se najednou cítí daleko méně unavený. Opřel si hlavu o zeď, ale oči nechal otevřené.

Pak mu maminka donesla hrneček pro panenku naplněný polévkou a talířek pro panenku s trochou žervé.

„Vypij polévku na jeden hlt,“ řekla mu, „a vem si velkou vidličku, abys mohl to žervé sníst na dvě sousta.“

Alan poslechl. Pane, ten měl najednou síly! Mohl už sedět rovně, nemusel se opírat o zeď. A vtom dostal ukrutánský hlad!

Maminka mu přinesla kávový hrneček s mlékem a malý talířek s kusem perníku. Teď mu nikdo nemusel radit, jak má jíst a pít. Baštil, jak se na hladového kluka sluší a patří, a pil, dokud nevyopil všechno do poslední kapky.



„Je ti už líp?“ zeptala se maminka. „Máš dost?“

„Je mi mnohem líp, ale pořád mám hrozný hlad,“ odpověděl Alan. „Dáš mi polévku a mléko?“

„To víš, že dám,“ zaradovala se maminka a nalila mu velký talíř polévky a pořádnou sklenici mléka. Alan dojedl polévku do poslední kapky, vypil všechno mléko a vyskočil od stolu.

„Maminko, Grošák má určitě taky hlad!“ zvolal. „Nedoneseme mu taky trochu?“

„Kdepak,“ usmála se maminka. „Ten si dá spíš jablíčko nebo pár kostek cukru.“

Nakrmili koníka, Alan se na něj vyšvihl a hrdě odklusal. Seděl pěkně zpříma a uzdu držel jen jednou rukou.

Na konci ulice za ním maminka ještě zavolala, aby se vrátil. Alan otočil Grošáka zpátky k domovu. Maminka vynesla ven proutěný koš s nádobím.

„Buď tak hodný a vrať ho paní Láryfáry,“ řekla.

„Milerád,“ souhlasil Alan okamžitě. „Dám si ho před sebe, jednou rukou ho přidržím a druhou povedu koně.“

Opatrně si koš naložil, pobídl Grošáka, a ten vyrazil pomalým krokem k domku paní Láryfáry.